

دستورالعمل اجرایی برگزاری هفته ملی سالمند (۴ تا ۱۰ مهر ۱۴۰۵)
دبیرخانه شورای ملی سالمندان

دبیرخانه شورای ملی سالمندان کشور عبارت «عصر زندگی طولانی‌تر؛ بازاندیشی در نظام‌ها برای زندگی بهتر» را به عنوان شعار ملی روز جهانی سالمندان اعلام داشته و جهت مشارکت و همکاری در اجرای هر چه بهتر هفته تکریم و منزلت سالمندان (۴ الی ۱۰ مهرماه سال ۱۴۰۵) در راستای تأکیدات مقام معظم رهبری (قدس سره الشریف) در بند ۷ سیاست‌های کلی جمعیت، جهت بهره‌برداری و اقدام مناسب حسب مورد، محورهای پیشنهادی فعالیت‌ها و عناوین روز شمار هفته را به دستگاه‌های عضو شورای ملی سالمندان و استانها ارسال شده است.

عناوین روز شمار هفته:

- ۴ مهر: زندگی طولانی‌تر، آینده‌ای متفاوت؛ بازاندیشی در سیاست‌های سالمندی
- ۵ مهر: سالمندی فعال؛ شاد، توانمند و امیدوار
- ۶ مهر: سالمند مشارکت‌کننده؛ از خدمت‌گیرنده تا سرمایه اجتماعی
- ۷ مهر: جامعه دوستدار سالمند؛ شهر، محله و خانه برای زندگی بهتر
- ۸ مهر: سال‌های بیشتر، زندگی سالم‌تر؛ سلامت و کیفیت زندگی در سالمندی
- ۹ مهر: اقتصاد نقره‌ای؛ سالمندان، فرصت نه هزینه
- ۱۰ مهر (روز جهانی سالمندان): نسل‌ها در کنار هم؛ خانواده، همدلی و جامعه‌ای برای همه سنین

اهداف کلان

- ارتقای منزلت و کرامت سالمندان
- توسعه سالمندی فعال و مشارکت اجتماعی
- تقویت نقش خانواده در مراقبت از سالمندان
- معرفی ظرفیت‌های اقتصاد نقره‌ای
- توسعه خدمات مراقبت در منزل و جامعه‌محور
- تقویت همکاری میان دستگاه‌های اجرایی
- جلب مشارکت خیرین، سازمان‌های مردم‌نهاد و بخش خصوصی
- افزایش آگاهی عمومی نسبت به حقوق و توانمندی‌های سالمندان

رویکرد اجرایی

برنامه‌های هفته ملی سالمند با مشارکت کلیه دستگاه‌های اجرایی، استانداری‌ها، شهرداری‌ها، دانشگاه‌های علوم پزشکی، سازمان‌های مردم‌نهاد، خیرین، رسانه‌ها و بخش خصوصی اجرا خواهد شد. در سطح ملی، سازمان بهزیستی کشور به عنوان دبیرخانه شورای ملی سالمندان مسئول هماهنگی و راهبری برنامه‌ها خواهد بود و در سطح استان‌ها، ستادهای استانی با مسئولیت استانداران و دبیری مدیران کل بهزیستی تشکیل می‌شود.

مهم‌ترین برنامه‌های استانی

- برگزاری مراسم رسمی هفته سالمند با حضور استاندار.
- تقدیر از سالمندان نمونه، خیرین و مراکز برتر استان.
- افتتاح پروژه‌ها و خدمات جدید مرتبط با سالمندان.
- برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی، هنر و کارآفرینی سالمندان.
- نشست‌های تخصصی با دانشگاه‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالان حوزه سالمندی.
- اجرای برنامه‌های فرهنگی، ورزشی و اجتماعی در سطح شهرستان‌ها.

برنامه‌های اجتماعی و مردمی

- بازدید مسئولان از منازل سالمندان، به‌ویژه سالمندان تنها، کم‌برخوردار و دارای معلولیت.
- بازدید از مراکز شبانه‌روزی، روزانه و مراکز مراقبت در منزل.
- عیادت از سالمندان بستری در مراکز درمانی.
- اجرای برنامه «یک روز با سالمند» با مشارکت دانش‌آموزان، دانشجویان و داوطلبان.
- تجلیل از خانواده‌های موفق در نگهداری از سالمندان.

برنامه‌های فرهنگی و رسانه‌ای

- کمپین نورپردازی بناها در هفته سالمندان: (ساختمان استانداری‌ها، اماکن شاخص استان‌ها) با رنگ اختصاصی هفته سالمندان نورپردازی شوند و پیام حمایت از سالمندان نمایش داده شود.
- تولید و پخش برنامه‌های ویژه از صدا و سیما و رسانه‌های استانی.
- نشست خبری رئیس سازمان بهزیستی و مدیران کل استان‌ها.
- درخت امید نسل‌ها: (در هر استان) (یک سالمند، یک نوجوان، یک کودک) با هم درخت بکارند، نماد انتقال تجربه بین نسل‌ها.
- اجرای کمپین رسانه‌ای با محوریت احترام به سالمندان.
- برگزاری نمایشگاه عکس، نقاشی، صنایع دستی و آثار هنری سالمندان.
- برگزاری شب شعر، جشنواره موسیقی و برنامه‌های بین‌نسلی.

محورهای پیشنهادی فعالیت ها:

۱. دغدغه‌مند نمودن اصحاب رسانه و مشارکت ایشان برای حساس سازی جامعه در موضوع سالمندی و هماهنگی برای انجام مصاحبه‌های رسانه‌ای با مسئولین مرتبط با امور سالمندان با موضوع معرفی طرح‌های در دست اجرا در حوزه سالمندی به ویژه در صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و مطبوعات و رسانه های مجازی محلی.
۲. برگزاری جلسات هم‌اندیشی مجازی به صورت وبینار و ویدئوکنفرانس یا نشست‌های حضوری درخصوص مدیریت و راهبری امور سالمندی، سلامت و امور رفاهی اجتماعی سالمندان و تبیین چالش‌های حوزه سالمندی در سطح استان، همراه با ارائه راهکارها و اولویت‌ها در راستای اهداف سند ملی سالمندان کشور با تأکید بر تأثیر ایجاد فرصت‌های شغلی برای سالمندان بر افزایش خودکارآمدی و اعتماد به نفس ایشان.
۳. برگزاری جلسات شورای ساماندهی امور سالمندان استانی توسط دبیرخانه شورای استان با حضور استاندار و فرماندار و سایر مسئولین ذیربط در استان‌ها و شهرستان‌های سراسر کشور
۴. برگزاری وبینار یا نشست حضوری با استاندار، فرماندار و نمایندگان مجلس شورای اسلامی جهت تقویت بسترهای ساماندهی امور و حمایت از سالمندان و رفع نواقص و چالش‌های حوزه سالمندی.
۵. توجه ویژه و ارتباط مجازی مدیران و کارشناسان دستگاه‌های متولی امور سالمندی با مراکز نگهداری سالمندان، سمن‌های فعال در حوزه سالمندی و نیز گروه‌های خاص سالمندی (والدین سالمند شهید، سالمندان ایثارگر، سالمندان پیشکسوت، سالمندان بازنشسته و سالمندان تنها، بیمار، نیازمند و ...).
۶. تشویق کارکنان و پرسنل شاغل در دستگاه مربوطه جهت توجه بیشتر به تکریم و منزلت سالمندان و افزایش ارتباطات مجازی و حضوری با سالمندان بویژه سالمندان اقوام، آشنایان و همسایگان و در صورت لزوم توانمندسازی ایشان برای استفاده از رایانه و تلفن‌های هوشمند با اولویت سالمندان تنها.
۷. شناسایی، معرفی و تقدیر از سالمندان و بازنشستگان موفق، فعال، نخبه و دارای مشارکت اجتماعی بالا در دوران سالمندی در محورهای مختلف و در دستگاه‌های اجرایی دولتی و غیردولتی با اولویت زنان سالمند.
۸. هماهنگی با مساجد و مراکز فرهنگی، مذهبی و اجتماعی جهت اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی عمومی و ترویج فرهنگ تکریم و منزلت سالمندان، سلامت معنوی و تعالی سالمندی و مهارت‌های ارتباطی با سالمندان با توجه به جایگاه والای سالمندان در فرهنگ غنی ایرانی - اسلامی.
۹. همکاری با سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه سالمندی برای شناسایی نیازهای اولویت‌دار سالمندان و شناسایی سالمندان آسیب‌پذیر در راستای جمع و استفاده از منابع موجود در سطح دستگاه‌ها و ارگان‌های دولتی، غیردولتی و مردمی برای خدمت به سالمندان نیازمند، به ویژه زنان سالمند تنها.
۱۰. برپایی پایگاه‌های مجازی و حضوری مشاوره‌ای جهت ارائه مشاوره‌های لازم به سالمندان، برپایی ایستگاه‌های سلامت سالمندان در نقاط مختلف شهر از جمله ادارات، سازمان‌ها و اماکن عمومی (جهت سنجش قند و فشارخون، پوکی استخوان، بینایی‌سنجی، شنوایی‌سنجی، تشخیص آلزایمر، توزیع ویتامین D کلسیم به همراه ارائه مشاوره‌های لازم به سالمندان).
۱۱. ارائه خدمات مشاوره سلامت به صورت مجازی و تلفنی به سالمندان درخصوص پیشگیری، درمان و مقابله با بیماری‌های واگیر و در صورت امکان تقسیم سالمندان بین پزشکان داوطلب ارائه خدمات مشاوره مجازی به سالمندان.

۱۲. برگزاری دوره‌های آموزشی مجازی در حوزه سلامت، پیشگیری، سلامت روانی و اجتماعی، سلامت معنوی و معناداری زندگی، مشارکت اجتماعی، سبک زندگی سالم، مراقبت در منزل، خودمراقبتی، تغذیه، ورزش، مناسب‌سازی محیطی و ... برای سالمندان و خانواده‌های آنان.
۱۳. فراهم‌سازی دسترسی سالمندان به خدمات ضروری یا اورژانسی مورد نیاز بهداشتی، درمانی، مراقبتی، روانپزشکی، توانبخشی و مشاوره‌ای به صورت رایگان یا با تخفیف و اطلاع‌رسانی در خصوص فرآیند و مراکز ارائه‌دهنده این‌گونه خدمات در طول هفته تکریم و منزلت سالمندان. (با ترجیح ارائه خدمات مشاوره‌ای مجازی).
۱۴. ایجاد تسهیلات دسترسی آسان، بدون نوبت و با تخفیف به وسایل و ابزار توانبخشی، پزشکی و پیراپزشکی سالمندان با تأییدیه پزشکی و ارائه مدرک هویتی و استحقاق‌سنجی.
۱۵. ایجاد ساز و کار دسترسی آسان و با معلولیت سالمندان به وسایل مورد نیاز جهت پیشگیری از شیوع بیماری‌های واگیردار از قبیل: واکسن، مواد ضدعفونی کننده، دستکش یکبار مصرف، ماسک و داروهای مورد نیاز سالمندان.
۱۶. توزیع بسته‌های بهداشتی، رفاهی، تغذیه‌ای، درمانی، توانبخشی و دارویی برای سالمندان نیازمند به خصوص در سطوح محلات حاشیه شهر و روستاها.
۱۷. تدوین طرحی برای ساماندهی و تولید نرم‌افزارهای کاربردی مورد نیاز و متناسب‌سازی شده برای سالمندان (مانند: اپ‌های ارائه خدمات مبتنی بر مکان، کسب و کار خانگی و فروش محصولات تولیدی سالمندان).
۱۸. اعلام فراخوان و تمهید برگزاری برنامه‌های ورزشی و تفریحی با مشارکت سالمندان به صورت مجازی و حضوری در ماه‌های آینده، با اولویت مشارکت زنان سالمند.
۱۹. اعلام فراخوان و تمهید برگزاری مسابقات و جشنواره‌های هنری، فرهنگی، مذهبی، اجتماعی در حوزه سالمندی با موضوعات هدفمند و متنوع به صورت مجازی و حضوری در ماه‌های آینده، با اولویت مشارکت اقتصادی سالمندان.
۲۰. هماهنگی نشست خبرگان سالمند و بازنشستگان عضو بنیادهای فرزندان با مسئولین شوراهای سالمندان، استاندارها، فرماندارها و ... و بیان دغدغه‌های حوزه سالمندی در پنل‌های تخصصی سالمندان.
۲۱. شرکت در مراسم پرشکوه نماز جمعه و ایراد سخنرانی استانداران، فرمانداران و دبیران شورای سالمندان استانها در جمع نمازگزاران و توزیع بسته‌های فرهنگی و اطلاع‌رسانی در میان مردم و نمازگزاران.
۲۲. درج مطالب مرتبط با سالمندان در سایت‌ها و صفحات وب قابل دسترس برای سالمندان و خانواده‌های ایشان.
۲۳. تهیه و تدوین کلیپ، موشن کلیپ، اینفوگرافی، پادکست، تیزرهای علمی، آموزشی، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی در حوزه سالمندی به ویژه در خصوص مشارکت سالمندان در بازار کار و ایجاد امید و انگیزه در سالمندان در راستای تقویت سلامت روانی - اجتماعی آنان.
۲۴. برگزاری مسابقه با موضوع دغدغه‌های حوزه سالمندی در جمع دانشجویان و دانش‌آموزان به منظور ایجاد ارتباط بین نسلی و ترویج مباحث حوزه سالمندی.
۲۵. دیدار مسئولین ارشد حوزه سالمندی و خبرگان سالمند عضو بنیادهای فرزندان با خیرین سالمند سراسر کشور جهت تجلیل از خیرین ۶۰ سال و بالاتر.
۲۶. هماهنگی با رسانه‌های استانی و محلی جهت تهیه برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در خصوص سالمندان.

۲۷. فضاسازی محیطی و شهری و اطلاع‌رسانی گسترده با طراحی و چاپ اقلام تبلیغاتی مانند: پوستر، بنر و بیل‌بورد.

۲۸. اطلاع‌رسانی به صورت زیرنویس تلویزیونی، انتشار محتوای مجازی و ارسال پیامک‌های مرتبط با حوزه سالمندی.

۲۹. درج شعار ملی روز جهانی سالمند و عناوین کلی هفته گرامیداشت سالمندان در سربرگ‌های مکاتبات اداری، بنرها، بروشورها و ... (به ویژه در ایام هفته بزرگداشت سالمندان).